

N:o 13.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till checklag, till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen och till lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877; gifven Stockholms slott den 22 december 1897.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1:o) checklag;
- 2:o) lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen; samt
- 3:o) lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

L. Annerstedt.

Förslag

till

Checklag.

1 §.

Check skall innehålla:

uttrycklig, i sjelfva texten införd benämning af check;
det penningebelopp, som skall betalas;
till hvem betalningen skall ske;
dens namn, som skall infria checken (trassat);
den ort, hvarest betalningen skall ske;
dens underskrift, som utställer checken, och dagen för dess
utställande.

Check må ej utställas till betalning å annan tid än vid uppvisandet (»vid anfordran», »vid sigt» eller dylikt). Är ej tid för betalningen angifven, anses den betalbar vid uppvisandet.

Såsom betalningsort gälle, der ej annat angifvits, den vid trassatens namn utsatta ort.

Är den summa, som skall betalas, flere gånger utsatt, men till olika belopp, gälle det, som minst är.

Utfästes i check ränta, vare det ogilt.

2 §.

Check må kunna lyda på betalning till innehafvaren. Lyder check på betalning till viss man eller innehafvaren, vare, utom i det afseende, hvarom i 10 § sägs, så ansedt, som vore den utställd till innehafvaren.

3 §.

Med de afvikelser, som af bestämmelserna i denna lag föranledas, skall hvad i vexellagen den 7 maj 1880 finnes stadgad
om öfverlåtelse af vaxel (indossament),
om utställares och öfverlåtares ansvarighet,
om vaxels betalning,
om återgångstalan för bristande betalning,
om betalningsskyldighet för duplett af vaxel samt
om vaxels preskription
ega motsvarande tillämpning å check.

4 §.

Öfverlåtelse af check må ej tecknas å afskrift (kopia) af checken.

5 §.

Utän hinder deraf, att check är utstald till innehafvaren, må den genom öfverlåtelse göras betalbar till viss man.

6 §.

Å check, som, genom öfverlåtelse eller annorledes, öfvergått till trassaten, må denne ej grunda återgångstalan, utan så är att, der trassaten drifver rörelse vid kontor å skilda orter, checken öfvergått till ett annat af dessa kontor än det, hvarå den är dragen.

Check, som öfvergått till trassaten, må ej vidare utgifvas.

7 §.

Äro mellan tvenne jemnlöpande tvärstrecker öfver framsidan af en check anbragta orden »till bank eller bankir» eller andra dermed liktydiga ord, må betalning ej ske till annan än bank eller bankir; finnes mellan tvärstrecken viss bank eller bankir utsatt, må betalning ej till annan än denne utgifvas.

Påteckning, hvarom nu är sagdt, må af enhvar behörig innehaf-

vare af checken anbringas. Sådan påteckning kan ej med laga verkan utstrykas, återkallas eller förändras; dock må, der ej viss bank eller bankir angifvits, tillägg derom göras.

8 §.

Tecknas å check godkännande till betalning (accept), vare det utau verkan.

9 §.

Vill checkinnehafvare mot utställaren eller öfverlåtare bevara sin rätt till återgångstalan, uppvis checken till betalning inom tid, som i 10 § sägs. Att checken blifvit uppvisad utan att betalning erhållits, skall styrkas antingen genom protest, som inom samma tid verkstälts i enlighet med hvad om protest af vaxel gäller, eller ock medelst ett å checken anbragt, af trassaten eller annan å hans vägnar eller af två ojäfviga vittnen undertecknadtt intyg, som tillika skall angifva dagen för uppvisandet; skolande, der protest ej verkstälts, tiden för meddelande af sådan underrättelse, som i 45 § vexellagen sägs, räknas från den dag, då enligt intyget uppvisandet skedde.

Är i fråga om check uppmaning gifven, som i 42 § vexellagen om vaxel sägs, skall om verkan deraf gälla hvad i nämnda lagrum finnes stadgadt.

10 §.

Är check betalbar å samma ort, hvarest den är utstald, skall, för bevarande af rätt till återgångstalan, checken, der den lyder på betalning till viss å den ort bosatt person eller till viss å den ort bosatt person eller innehafvaren eller till innehafvaren, uppvisas till betalning sist å tredje dagen från det den utstaldes. Annan inom riket betalbar check skall uppvisas sist å tionde dagen från det den utstaldes eller, der för dess befordran i vanlig ordning från den ort, der den är utstald, till betalningsorten erfordras längre tid än fem dagar, sist å femte dagen efter utgången af den tid. Är utställelseort ej utsatt, anses checken vara utstald å betalningsorten. Finnes, der check lyder på betalning till viss person eller till viss person eller innehafvaren,

vid checktagarens namn viss ort utsatt, anses han vara bosatt å den ort.

Infaller tid, då uppvisandet sist bör ske, på söndag eller annan allmän helgdag, må uppvisandet ske å nästa söckendag. Hvad i 92 § vexellagen är om vaxel stadgadt skall ega motsvarande tillämpning å check.

Om tid för uppvisandet af utomlands betalbar check gälle hvad å betalningsorten är föreskrifvet.

11 §.

Den tid, inom hvilken checkinnehafvares återgångsfordran preskriberas, räknas från den dag, då checken är utstald.

12 §.

Är återgångsfordran preskriberad, eller har den på checken grundade rätt gått förlorad genom försummelse att företaga någon för dess bevarande föreskrifven handling, skall hvad i 93 § vexellagen är i fråga om vaxel stadgadt ega tillämpning å check; dock att, i saknad af utredning om annat förhållande, utställaren anses till fordrings-egarens skada göra vinst, motsvarande checkens belopp, der fordringen förfaller.

13 §.

Har check förkommit, må den kunna dödas på sätt om dödande af förkommen vaxel finnes stadgadt.

14 §.

Hvad i 84, 85 och 86 §§ vexellagen är i afseende å vaxel stadgadt om förhållandet till utländsk lag skall ega motsvarande tillämpning å check; dock vare penningeangvisning giltig såsom check, der den är affattad i enlighet med de bestämmelser, som å betalningsorten för check gälla.

15 §.

Hvad om rättegång i vaxelmål, så ock om verkställighet af dom i sådant mål är föreskrifvet skall ega motsvarande tillämpning i fråga om mål angående återgångsfordran på grund af check.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1899.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen.

Häri genom förordnas, att 12 § utsökningslagen, sådant detta lagrum lyder enligt lagen den 14 april 1893, skall erhålla följande ändrade lydelse:

För fordran, som är till betalning förfallen och grundar sig å skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, må man söka gäldenären hos öfverexekutor i den ort, der gäldenären har sitt bo och hemvist eller någon tid sig uppehåller. Den ingenstädes eger stadigt hemvist, sökes der han finnes, eller, om han utrikes är, der han inom riket senast var boende. Är gäldenären utländsk man eller grundas fordran å löpande förskrifning, må gäldenären sökas hvar han träffas.

Hvad nu är sagdt ege icke tillämpning i fråga om fordran, som grundar sig å vaxel eller check.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1899.

Förslag

till

Lag

*angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya
utsökningslagens införande och hvad i afseende derå
iakttagas skall den 10 augusti 1877.*

Härigenom förordnas, att 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Hafver någon fått invisning å viss man, och får ej betalning af honom; njute då betalning af den, som invisningen gaf, med ränta till sex för hundra, der det ej styrkes, att den, som invisningen fått, varit vållande, att betalning i rättan tid ej följt.

Om check gälle hvad särskildt är stadgadt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1899.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
onsdagen den 6 oktober 1897*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Statsråden: herr friherre ÅKERHIELM,
 WIKBLAD,
 GILLJAM,
 friherre RAPPE,
 CHRISTERSON,
 ANNESTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 grefve WACHTMEISTER.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt anmälde i underdånighet:

Riksdagens underdåniga skrifvelse den 24 sistlidne april, deri gifvits tillkänna, att, sedan Kongl. Maj:t i nådig proposition den 5 nästföretgångna februari föreslagit Riksdagen att antaga särskilda, propositionen bilagda förslag till checklag, till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen och till lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877, hade i afseende å denna proposition kamrarne stannat i olika beslut, till följd hvaraf frågan för denna riksdag förfallit.

Föredragande departementschefen yttrade härefter:

»Af de i Riksdagens kamrar hållna protokoll framgår, att ifråga-
Bih. till Riksd. Prot. 1898. 1 Saml. 1 Afd. 9 Häft.

varande proposition blifvit af Andra Kammaren, i öfverensstämmelse med lagutskottets hemställan, bifallen, men af Första Kammaren, efter votering, afslagen. Den i Första Kammaren förda diskussionen synes otvetydigt gifva vid handen, att motståndet emot lagförslagen hufvudsakligen berott på en önskan att låta med deras antagande anstå, till dess sig visat, att de motsvarande lagförslag, som i Norge och Danmark förelagts representationerna, blefve af dessa godkända. Detta har numera inträffat, hvarefter i allt väsentligt öfverensstämmande checklagar blifvit i båda de nämnda rikena utfärdade. Vid sådant förhållande torde det vara lämpligt att ånyo för Riksdagen framlägga förevarande lagförslag, hvilkas förkastande af den ena kammaren synes hafva väsentligen berott på omständigheter, som icke vidare äro för handen.»

Sedan föredragande departementschefen häruppå uppläst förslag till checklag, till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen och till lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877, af den lydelse bilagorna litt. A, B och C vid detta protokoll utvisa, hemställde han i underdånighet, att högsta domstolens utlåtande öfver dessa lagförslag måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet inhemtas.

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall.

Ex protocollo
Aug. von Hartmansdorff.

Bil. litt. A.

Förslag
till
Checklag.

1 §.

Check skall innehålla:

uttrycklig, i sjelfva texten införd benämning af check;
det penningebelopp, som skall betalas;
till hvem betalningen skall ske;
dens namn, som skall infria checken (trassat);
den ort, hvarest betalningen skall ske;
dens underskrift, som utställer checken, och dagen för dess
utställande.

Check må ej utställas till betalning å annan tid än vid uppvisandet (»vid anfordran», »vid sigt» eller dylikt). Är ej tid för betalningen angifven, anses den betalbar vid uppvisandet.

Såsom betalningsort gälle, der ej annat angifvits, den vid trassatens namn utsatta ort.

Är den summa, som skall betalas, flere gånger utsatt, men till olika belopp, gälle det, som minst är.

Utfästes i check ränta, vare det ogilt.

2 §.

Check må kunna lyda på betalning till innehafvaren. Lyder check på betalning till viss man eller innehafvaren, vare, utom i det afseende, hvarom i 10 § sägs, så ansedt, som vore den utstald till innehafvaren.

3 §.

Med de afvikelser, som af bestämmelserna i denna lag föranledas, skall hvad i vexellagen den 7 maj 1880 finnes stadgadt om öfverlåtelse af vaxel (indossament), om utställares och öfverlåtares ansvarighet, om vaxels betalning, om återgångstalan för bristande betalning, om betalningsskyldighet för duplett af vaxel samt om vaxels preskription ega motsvarande tillämpning å check.

4 §.

Öfverlåtelse af check må ej tecknas å afskrift (kopia) af checken.

5 §.

Utän hinder deraf, att check är utstald till innehafvaren, må den genom öfverlåtelse göras betalbar till viss man.

6 §.

Å check, som, genom öfverlåtelse eller annorledes, öfvergått till trassaten, må denne ej grunda återgångstalan, utan så är att, der trassaten drifver rörelse vid kontor å skilda orter, checken öfvergått till ett annat af dessa kontor än det, hvarå den är dragen.

Check, som öfvergått till trassaten, må ej vidare utgifvas.

7 §.

Äro mellan tvenne jemnlöpande tvärstreck öfver framsidan af en check anbragta orden »till bank eller bankir» eller andra dermed liktydiga ord, må betalning ej ske till annan än bank eller bankir; finnes mellan tvärstrecken viss bank eller bankir utsatt, må betalning ej till annan än denne utgifvas.

Påteckning, hvarom nu är sagdt, må af enhvar behörig innehaf-

vare af checken anbringas. Sådan påteckning kan ej med laga verkan utstrykas, återkallas eller förändras; dock må, der ej viss bank eller bankir angifvits, tillägg derom göras.

8 §.

Tecknas å check godkännande till betalning (accept), vare det utan verkan.

9 §.

Vill checkinnehafvare mot utställaren eller öfverlåtare bevara sin rätt till återgångstalan, uppvisade checken till betalning inom tid, som i 10 § sägs. Att checken blifvit uppvisad utan att betalning erhållits, skall styrkas antingen genom protest, som inom samma tid verkstälts i enlighet med hvad om protest af vaxel gäller, eller ock medelst ett å checken anbragt, af trassaten eller annan å hans vägnar eller af två ojäfviga vittnen undertecknad intyg, som tillika skall angifva dagen för uppvisandet; skolande, der protest ej verkstälts, tiden för meddelande af sådan underrättelse, som i 45 § vexellagen sägs, räknas från den dag, då enligt intyget uppvisandet skedde.

Är i fråga om check uppmaning gifven, som i 42 § vexellagen om vaxel sägs, skall om verkan deraf gälla hvad i nämnda lagrum finnes stadgadt.

10 §.

Är check betalbar å samma ort, hvarest den är utstald, skall, för bevarande af rätt till återgångstalan, checken, der den lyder på betalning till viss å den ort bosatt person eller till viss å den ort bosatt person eller innehafvaren eller till innehafvaren, uppvisas till betalning sist å tredje dagen från det den utställdes. Annan inom riket betalbar check skall uppvisas sist å tionde dagen från det den utställdes eller, der för dess befordran i vanlig ordning från den ort, der den är utstald, till betalningsorten erfordras längre tid än fem dagar, sist å femte dagen efter utgången af den tid. Är utställelseort ej utsatt, anses checken vara utstald å betalningsorten. Finnes, der check lyder på betalning till viss person eller till viss person eller innehafvaren,

vid checktagarens namn viss ort utsatt, anses han vara bosatt å den ort.

Infaller tid, då uppvisandet sist bör ske, på söndag eller annan allmän helgdag, må uppvisandet ske å nästa söckendag. Hvad i 92 § vexellagen är om vaxel stadgadt skall ega motsvarande tillämpning å check.

Om tid för uppvisandet af utomlands betalbar check gälle hvad å betalningsorten är föreskrifvet.

11 §.

Den tid, inom hvilken checkinnehafvares återgångsfordran preskriberas, räknas från den dag, då checken är utstald.

12 §.

Är återgångsfordran preskriberad, eller har den på checken grundade rätt gått förlorad genom försummelse att företaga någon för dess bevarande föreskrifven handling, skall hvad i 93 § vexellagen är i fråga om vaxel stadgadt ega tillämpning å check; dock att, i saknad af utredning om annat förhållande, utställaren anses till fordrings-egarens skada göra vinst, motsvarande checkens belopp, der fordringen förfaller.

13 §.

Har check förkommit, må den kunna dödas på sätt om dödande af förkommen vaxel finnes stadgadt.

14 §.

Hvad i 84, 85 och 86 §§ vexellagen är i afseende å vaxel stadgadt om förhållandet till utländsk lag skall ega motsvarande tillämpning å check; dock vare penningeangvisning giltig såsom check, der den är affattad i enlighet med de bestämmelser, som å betalningsorten för check gälla.

15 §.

Hvad om rättegång i vexamål, så ock om verkställighet af dom i sådant mål är föreskrifvet skall ega motsvarande tillämpning i fråga om mål angående återgångsfordran på grund af check.

Denna lag träder i kraft den

Bil. litt. B.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 12 § utsökningslagen, sådant detta lagrum lyder enligt lagen den 14 april 1893, skall erhålla följande ändrade lydelse:

För fordran, som är till betalning förfallen och grundar sig å skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, må man söka gäldenären hos öfverexekutor i den ort, der gäldenären har sitt bo och hemvist eller någon tid sig uppehåller. Den ingenstädes eger stadigt hemvist, sökes der han finnes, eller, om han utrikes är, der han inom riket senast var boende. Är gäldenären utländsk man eller grundas fordran å löpande förskrifning, må gäldenären sökas hvar han träffas.

Hvad nu är sagdt ege icke tillämpning i fråga om fordran, som grundar sig å vaxel eller check.

Denna lag träder i kraft den

Bil. litt. C.

Förslag

till

Lag

*angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya
utsökningslagens införande och hvad i afseende derå
iakttagas skall den 10 augusti 1877.*

Häri genom förordnas, att 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Hafver någon fått invisning å viss man, och får ej betalning af honom; njute då betalning af den, som invisningen gaf, med ränta till sex för hundra, der det ej styrkes, att den, som invisningen fått, varit vållande, att betalning i rättan tid ej följt.

Om check gälle hvad särskildt är stadgadt.

Denna lag träder i kraft den

*Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts
högsta domstol onsdagen den 13 oktober 1877.*

Tredje rummet.

Närvarande:

Justitieråden: AHLGREN,
NORBERG,
CARLSON,
PETERSSON,
BILLING.

T. f. byråchefen för lagärenden revisionssekreteraren Hammar-
skjöld föredrog i underdånighet:

Note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 6 innevarande oktober, hvar-
medelst, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, högsta dom-
stolens utlåtande inhemtats öfver förslag till checklag, till lag angående
ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen och till lag angående ändrad
lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens in-
förande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877,
af den lydelse bilagorna A, B och C vid detta protokoll utvisa.

Högsta domstolen lemnade förslagen utan an-
märkning.

Ex protocollo
Erik Ölander.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
onsdagen den 22 december 1897*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHJELM,
 WIKBLAD,
 GILLJAM,
 friherre RAPPE,
 CHRISTERSON,
 ANNERSTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 grefve WACHTMEISTER,
Justitieråden: HERSLOW,
 BILLING.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt anmälde i underdånighet

Högsta domstolens genom note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden för den 6 sistlidne oktober inhemtade utlåtande öfver de vid nämnda protokoll fogade förslag till checklag, till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen och till lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877;

och hemställde föredragande departementschefen, att ifrågavarande lagförslag, hvilka af högsta domstolen lemnats utan anmärkning, måtte, jemlikt § 87 regeringsformen, för Riksdagen till antagande framläggas.

Med bifall till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder förordna, att till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition af den lydelse bilagan litt. E. vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Erik Ölander.